

Lieksan kaupungin lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0002

Kaupunginhallitus 24.03.2025 § 104
144/11.01.00.05/2025

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Lieksan kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Lupahakemuksen hakija on Finland Gold Resources S.a.r.l. Alueen koko on 468,03 ha. Alue sijaitsee Lieksan Mätäsvaarassa. Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1. vaihe. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. Mätäsvaaran kaivosyhdyskunta kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY).

Malminetsintäalueella on sijainnut vuosina 1940-1947 Mätäsvaaran kaivos, josta on louhittu molybdeenä. Outokumpu Oy on tehnyt alueella tutkimuksia 1970-1990-luvuilla ja on yleisesti tiedossa, että alueen kalliopaljastumista löytyy molybdeeniä. Alueella ei ole luonnonsuojelu- tai pohjavesialueita.

Hakija toteuttaisi malminetsintäalueella kaksiosaisen, rinnakkaisesti etenevän etsintä- ja tutkimussuunnitelman, jonka tavoitteena on kokonaisarviointi. Etsinnät aiotaan keskittää Konnanvaaran-Palovaaran alueelle, jossa tutkitaan kalliopaljastumien ryhmiä, joissa molybdeenimineralisaatioita on todettu. Toisena alueena tutkimukset keskittyisivät Mätäsvaaran suljetun kaivoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalle lohkolle, jonka kallioperää on ajatuksena tutkia syväkairauksin.

Ensimmäisenä kahtena lupavuotena Konnanvaara-Palovaara-alueella kartoitettaisiin jo tunnettujen esiintymien kallioperää palanäytteenotoin. Näytteitä otettaisiin sekä vasaroimalla, minikairalla ja kalliosahalla. Lisäksi kohteissa kaivettaisiin telakaivinkoneella kaivantoja palanäytteitä sekä maaperänäytteitä varten. Kaivannot peitettäisiin heti näytteenoton jälkeen. Työt tehtäisiin sulan maan aikana lintujen pesintäkauden päätyttyä, töiden kestäessä arviolta 8 viikkoa. Mittauksia voitaisiin tehdä myös talvella.

Kolmannen ja neljännen tutkimusvuoden aikana aineisto arvioitaisiin ja koottaisiin raportiksi. Raportin kokoamisen jälkeen tehtäisiin syväkairauksia noin 20 reikää. Kairauksia tehtäisiin kahtena eri talvena kevyellä telakoneella.

Vanhan kaivoksen alueella aikomuksena on viimeistellä kaivoskarttoihin alueella laadittu 3D-malli alueesta ja tarkentaa syväkairaussuunnitelmaa. Kairaukset tehtäisiin kahtena peräkkäisenä vuotena, sulan maan aikana kahdessa työvuorossa. Kairausten arvioidaan kestävän kaksivuorotyönä noin 30 työpäivää.

Toisena ja kolmantena lupavuonna tehtäisiin kairausten analyysseja sekä rikastuskokeita. Neljäntenä lupavuonna tehtäisiin tutkimuksista yhteenveto, jota käytetään kokonaisarvioinnin pohja.

Liitteenä toimitetun kaivannaisjätesuunnitelman sekä hakemuksessa arvioitujen ympäristövaikutusten perusteella yhtiö on arvioinut, ettei sen suunnitelmien toteutumisesta aiheutuisi vähäistä suurempia puustovaurioita tai muita pysyviä vahinkoja. Alueella sijaitsee jo olemassa

olevia ajouria sekä tiheä metsäautotieverkosto, joita voitaisiin hyödyntää kalustoja liikuttaessa. Vahinkojen minimoimiseksi kulkureitit selvitetäisiin etukäteen yhteistyössä maanomistajien kanssa.

Eri työkokonaisuuksien valmistuttua syntyneet vahingot arvioitaisiin etukäteen sovitun mukaisesti käyttämällä tarvittaessa puolueetonta asiantuntijaa. Mahdolliset vahingot korvattaisiin täysimääräisesti mukaanlukien kasvavan taimikon odotusarvo.

Yhtiön suunnitelmana on järjestää paikallistahoille sekä muille kiinnostuneille keskustelu- ja tiedotustilaisuus viimeistään silloin, kun lupahakemus on etenemässä kuulemisvaiheeseen. Lisäksi yhtiö aikoo tiedottaa aktiivisesti malminetsintätyön etenemisestä ja siihen liittyvistä suunnitelmista. Yhtiö aikoo myös tiedottaa paikallislehdissä etukäteen töiden aloittamisesta sekä kulloisenkin työvaiheen kestosta. Samoin lähinaapureita ja maanomistajia aiotaan tiedottaa etsintätyön etenemisestä.

Kyseessä on siis lupahakemus alueen molybdeenivarojen kartoitusta koskien. Meneteltäessä yhtiön suunnitelmien mukaisesti varsinaisesta malminetsintätyöstä ei aiheutuisi vähäistä suurempia vaikutuksia alueen ympäristölle tai luonnolle, pohjavesille, vesistöille, maaperälle, ympäröivälle luonnolle tai alueen asukkaille.

Mikäli harvinaisia tai uhanalaisia luontotyypppejä löytyisi tutkimusten yhteydessä, löydöksistä on oltava heti yhteydessä alueen ELY-keskukseen. Erityisen tärkeää on myös tutkimuksista ja niiden ajankohdista tehtävä ajantasainen tiedottaminen sekä maanomistajien ja lähikiinteistöjen asukkaiden kuuleminen ja heidän pitämisenä ajantasalla tutkimusvaiheista ja niiden toteutuksesta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ja puoltaa Finland Gold Resources S.a.r.l:n malminetsintälupahakemusta Lieksan Mätäsvaarassa.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ja puoltaa Finland Gold Resources S.a.r.l:n malminetsintälupahakemusta Lieksan Mätäsvaarassa.
Lisätietoja	Ympäristönsuojelusihteeri Ritva Majoinen, p. 040 1044 795, sähköposti ritva.majoinen(at)lieksa.fi